

Štab za civilno zaščito krajevne skupnosti Boris Zihert je organiziral tekmovanje splošnih enot civilne zaštite v vaji z vedrovko in štafetni vaji s prenosom torbice prve medicinske pomoči. V slabem vremenu je sodelovalo 18 ekip, od tega 8 iz organizacij združenega dela. Na sliki je ekipa Slovenija avta pri vaji z vedrovko. Ob progi se je zbralo tudi precej občanov, zlasti mladine, ki so z zanimanjem spremljali tekmovanje in bodrili udeležence.

DARJA MOZETIČ

KLJUB POMANJKANJU

Kurilno olje v bazenu

Skrb za ljubljansko podtalnico – Za zdaj ni ogrožena – Na Šternu nekaj dni brez kopalcev

V ponedeljek, 10. avgusta, so v velikem bazenu ljubljanskega kopališča Štern delavci Gostinskega podjetja – toz. Gostinstvo odkrili manjšo količino kurilnega olja.

O tem so takoj obvestili sanitarnega inšpektorja Uprave inšpekcijskih služb, ki je vzel vzorce bazenske vode in prepovedal kopanje v njej. Ker je v petek, 14. avgusta, koncentracija onesnaženja padla, je bil bazen spet odprt.

Po laboratorijskih in številnih drugih preiskavah, ki so jih ob sodelovanju s posameznimi strokovnimi institucijami in drugimi organizacijami vodili delavci bežigradskega sekretariata za ljudsko obrambo ter člani občinskega štaba za civilno zaščito, požarno varnost in oskrbo prebivalstva, so ugotovili, da podtalnica na širšem območju nizvodno od kopališča

Štern ni onesnažena z naftnimi derivati. Njihov pojav v črpališču kopališča je bil zgolj lokalen.

Dosedanje raziskave izključujejo tudi vse tehnične vzroke: cisterne, cevne instalacije ali kanalizacijsko omrežje.

Prevladuje mnenje, da je onesnaženje podtalnice povzročil enkrat izlivi kurilnega olja na prostor v neposredni bližini kopališča oziroma v lovilce olja na ploščadi pred kurilnico.

Mestni vodovod in Zavod SRS za zdravstveno varstvo nadaljujeta s spremljanjem stanja podtalnice na širšem območju vzhodno od kopališča Štern.

Bežigradski komite za urbanizem, komunalo in stanovanjske zadeve skupaj z inšpekcijskimi službami pregleduje na področju krajevnih skupnosti Stožice in Ježica zaseb-

ne cisterne za kurilno olje, avtomatične in druge obrtne delavnice, zasute – »žive« vodnjake, stanje kanalizacijskega omrežja, postrili pa so tudi kontrolo parkiranih vozil, predvsem avtovosov in kamionov.

VIDA PETROVIČ

HOV-HOV NA GR

Pasja razstava

Na 26. »Mednarodni razstavi psov vseh pasem« na Gospodarskem razstavišču, se je v soboto, 22. avgusta predstavilo 946 najlepših lovskih štirinožcev iz desetih evropskih držav.

Naslednji dan pa so lastniki pripeljali na tekmovanje za evropskega šampiona nad tisoč športnih in službenih psov, ki so se pomerili v enajstih ocenjevalnih krogih in kategorijah.

SPET SE JE PRIKAZAL

Spomenik sredi gradbišča

Nekako na sredini soseske BS-3, v KS Jožeta Štembala, je okrogla, 3 m visoka utrdba, bunker, blizu nje pa spominski kamen, ki označuje, kje so Italijani leta 1942 gradili utrdbe in postavili bodočo žico okrog Ljubljane, da bi jo pokorili.

Očem sta bila bunker in spominski kamen veliko let zakrita z betonskimi stanovanjskimi stenami, ki jih proizvaja tamkajšna betonarna. Zdaj so teh sten že toliko odpejli, da se oba spominska objekta vidita, čeprav ne z vseh strani. Oba sta v slabem stanju, še slabša pa je njuna neposredna okolica. V bunkerju je zasilno ležišče, spominski kamen pa je podprt s tramovi, da se ne bi podrli.

Zanima me, koliko časa bosta ta dva spominska objekta v takšnem stanju in v takšni okolici? Tudi če sta na skladiščnem prostoru, bi morala biti vzdrževana in oskrbo-

vana, kot je to predvideno za varstvo spomenikov in spominskih obeležij naše revolucije oziroma, kot je to predvideno za Pot spomi-

nov in tovarništva, ki označuje kje in kako je hotel okupator spraviti uporno Ljubljano na kolena.

S. K.

V SPOMIN

Gorjančevi mami

V 85. letu starosti nas je nenadoma zapustila Franciška Gorjan, doma iz Male vasi.

Ze kot otrok je spoznala vso resnost življenja, pomanjkanje in revščino, saj ji je mati umrla, ko je bila stara komaj 7 let. Oče, delavec – zidar v Anžovem je moral skrbeti za sedem otrok. Med prvo svetovno vojno je izgubil še očeta in kot 16-letno dekle je z brati in sestrami prebežala iz Primorske v Ljubljano. Bila je najmlajša, bratje so skrbeli za njo.

Od leta 1922, ko se je poročila, je živela na Ježici. Gospodinja je, mož pa je delal kot delavec v pivovarni Union. Rodila je tri sinove. Ko so nemški in italijanski fašisti vdrli v našo domovino se je takoj vključila v OF. Vedela je kaj pomeni fašizem, preživela je vse strahote na Primorskem. Najstarejši sin Franci, star 17 let, je med prvimi leta 1941 odšel v partizane. V II. štajerskem bataljonu in II. grupi odredov je bil pod partijskim imenom neustrašni partizanski komunist. Gorjančeva mama je z ostalimi ženami na Posavju pletla in zbirala material za partizane. Nekolikokrat je obiskala sina – partizana in prinesla zbrani material za vse, zlasti je to bilo pred in po borbi na Jancu.

Cela družina je delala za OF, zato je bil tudi mlajši sin Rudi interniran v Dachau; po osvoboditvi se je vrnil domov, sin Franci pa ne – padel je malo pred osvoboditvijo.

Po končan vojni je Gorjančeva mama v organizaciji AFŽ sodelovala pri vseh akcijah v obnovi naše domovine. Bila je neumorna, skrbna in delovna. Vsem, ki smo jo poznali, nam bo ostala v srcih.

POGOVOR Z JUBILANTI

Tri desetletja zvestobe Astri

Pred časom, ko je v »Zboru občanov« izšla reportaža ob tridesetletnici Astre, smo obljubili, da bomo v eni prihodnjih števil predstavili delavce, ki ob enem z Astro praznujejo tridesetletnico svojega dela v tej organizaciji. Ti »tridesetletniki« so Tinka Muhar, Slavka Kepec in Rudi Piskar.

Kje ste začeli in kakšna dela ste vse opravljali v teh tridesetih letih?

Muharjeva: »Ob reformiranju podjetja Oskrba sem bila s prvim majem 1951 premeščena v Industrijski servis za usnje, gumo in tekstil, kakor se je takrat imenovala Astra, ki je svoje sedanje ime dobila 30. junija 1952. V začetku sem bila vodja administracije sekretariata, kasneje pa sem prevzela dela šefa splošnega sektorja, zatem šefa splošno-kadrovskega sektorja in vodja splošne službe.

Glavna področja mojega delovanja so bila: pridobivanje in usposabljanje delavcev, varstvo pri delu, vključevanje kadrov v družbeno-politično delovanje, družbeni standard in socialna problematika, nagajevanje in družbena samozaščita itd. itd...«

Kepeva: »V Astri sem začela leta 1951 s solidno izobrazbo (trgovsko akademijo) z delovnimi navadami in ambicijami kot večina mladih ljudi.«

Piskar: »Začel sem res na začetku in z ostalimi oral ledino razvoja Astre. Na dela sem bil razporejen z odločbami, vendar pa je bilo veliko manevrskega prostora za samoiniciativno delo.

Sodobnih pripomočkov takrat seveda še ni bilo. Naša takratna mehanizacija je premovala dva vozička za prevoz zabojev, »rudelj«, cizo na dveh kolesih za prevoz večjih zabojev... to je bilo vse. Imeli smo torej vse »možnosti« za pionirsko delo.«

Že v enem letu doživi človek

marsikaj lepega, pa tudi žalostnega. Običajno je vprašanje, kaj je bilo in koliko je bilo enega in drugega. Toda recimo, da tega ne bi naštevali, recimo, da nas zanima samo, kaj je bilo tisto usodno, kar vam je ostalo v spominu v »zgodovini« svojega dela v tej hiši?

Muharjeva: »Smer razvoja, za katero se je podjetje odločilo ob-

O svojem delu, vzponu Astre in razvoju samoupravljanja pripovedujejo Tinka Muhar, Slavka Kepec in Rudi Piskar

ustanovitvi, je postavljala pred kolektiv iz leta v leto nove naloge. Spoznavali smo, da sami nosimo odgovornost za uspešno poslovanje, za razvoj notranjih odnosov v njem, za produktivnost in skrb za življenjski standard. Veliko je bilo črekanj, da smo lahko odpirali nove prodajne in poslovne prostore, skladišča in predstavnosti. Vsaka nova pridobitev me je razveselila kot otroka, kaj da se širi moj dom. Zato se je težko odločiti kaj je bilo najlepše. Sploh ni bilo bistveno, da si moral delati osem in več ur na dan, temveč, da si svoje delo opravil.«

Kepeva: »Težko je med velikimi dogodki izluščiti nekaj posebnega. Marsičemu smo se morali odreči, da je Astra lahko to, kar je danes. Vendar mi ni žal truda, ker vem, da je bil koristno vložen. Veliko sem delala in veliko tudi doživela. Ni bilo težko... bili so lepi in teški trenutki, trenutki odločitev, nekaj normalnega in pričakovanega za tako dol-

bil odvisen tudi uspeh in napredek podjetja. Žalostno pa je, da že nekaj let opažam, da do kupcev ni več pozornosti, ustrežljivosti, ekspanzivnosti in zavesti, da smo tu zgolj zaradi kupca in ne oni zaradi nas. Mislim, da je zavest o pripadnosti kolektivni tisto, kar pogotuje pozitiven odnos do dela in s tem srečo, da si urešniš želje, ki si jih gojiš v sebi.«

go dobo. Predvsem se želim spominjati uspehov, ki smo jih v Astri dosegli.«

Piskar: »Lepo je bilo, ko si imel zavest, da delaš nekaj koristnega, da se veseliš slehernega dobrega rezultata podjetja. Počasi smo se razvijali in bili poznani širom Jugoslavije. Pravo zadovoljstvo je bilo ustreči kupcu, saj smo se zavedali svojega poslanstva, ki smo ga kot servis za prekrbo industrije z reprovromateriali imeli. Poleg tega pa smo oskrbovali tudi trgovska podjetja. Naše pravilo je bilo: »Postreči hitro, solidno in strokovno.« Od tega je

Ali se morda spominjate začetkov samoupravljanja? Bralce bo verjetno zanimalo, kako ste sprejemali pionirske korake jugoslovanskega samoupravljanja.

Muharjeva: »Najpomembnejši korak je bila izvolitev prvih delavskih svetov in izročitev vseh sredstev delavcem v upravljanje. Naš prvi delavski svet je v letu 1951 sestavljal celotni delovni kolektiv, to je 22 delavcev-članov. V začetku tega obdobja smo težje, vendar z večjo zavestjo in odgovornostjo izvrševali sprejete sklepe. Kdo bo sprejel kakšno funkcijo,

niti ni bilo bistveno, saj so bili sklepi obvezujoči za ves kolektiv. Ko je Astra rasla, se je spreminjala tudi struktura, večala se je materialna osnova, z njo pa tudi idejno-politična zavest na področju samoupravljanja in kulturne rasti kolektiva. Zaradi izredno dinamičnega razvoja družbenih odnosov, so se oblike samoupravljanja spreminjale in dopolnjevale. Delo v samoupravnih organih, kakor tudi v družbenopolitičnih organizacijah, sem v tem času sprejemala kot obveznost in dolžnost s tem, da sem po svojih sposobnostih aktivno sodelovala v razvoju in utrjevanju samoupravne organiziranosti v Astri.«

Kepeva: »Menim, da samoupravljanje ni nič drugega kot čut odgovornosti za vse, kar je naše. Zato ga sprejemam normalno in ga vključujem v vsakodnevne dolžnosti že od prvega dne zaposlitve naprej.«

Piskar: »S ponosom in veseljem se spominjam prvih korakov samoupravljanja. S ponosom zato, ker smo že zelo kmalu imeli obračunske enote in sistem nagajevanja po rentabilnosti, poslovnosti, ekspanzivnosti, ekonomičnosti itd. Do takšnih obračunov smo prišli kmalu po tem, ko smo imeli še plače po prometu in je nek oddelek imel stalno najboljšo plačo, ker je imel največ prometa, a nič dohodka celo planirano izgubo. Po žolčnih diskusijah in medsebojni kritiki smo prvi organizirali obračunske enote in se izognili neustreznemu nagajevanju že zelo kmalu. Enote, ki so medsebojno tekmovale, so bile pomembna gonilna sila razvoja. Potem, ko nismo bili več vsi člani delavskega sveta, smo se tudi nečlani udeleževali sej, čeravno so bile v popoldanskem-prostem času.«

BORUT POGAČNIK

AVTO MOTO ZVEZA

Zastoni pregled

Avto moto zveza Slovenije tudi letos opravlja brezplačne izredne preventivne preglede osebnih avtomobilov. V tehnično bazo AMZS na Titovi 138 lahko pripeljate avtomobil vsako prvo in drugo soboto v mesecu (do konca decembra) od 13. do 18. ure. AMZS opravlja tudi brezplačne varnostne teste osebnih avtomobilov za invalide; test lahko opravi vsak delavnik od 8. do 18. ure.

S temi akcijami želi AMZS širiti tehnično zavest voznikov in jih prepričati, da za varno vožnjo ni dovolj le obvezen tehnični pregled enkrat na leto.

Doslej so pregledali 1431 osebnih avtomobilov, le 243 je bilo brezhibnih (po merilih tehničnih pregledov). Pri 17% avtomobilov so ugotovili pomanjkljivosti na napravah za zaustavljanje, pri 38,8% na svetlobnih ter svetlobno-signalnih napravah, pri 16% na napravah za upravljanje, 7% jih je imelo pomanjkljivosti na gumah in kolesih, 18% pa na podvozju, notranji opremlitvi itd.

Podatek, da je bilo kar 1188 avtomobilov z napakami seveda ne pomeni, da je podobno razmerje tudi v prometu, kajti na AMZS menijo, da se za izredne brezplačne tehnične preglede odločajo predvsem vozniki, ki so že sami ugotovili, da je z njihovim avtomobilom nekaj narobe.